TDOK-nummer
TDOK 2023:0151
Fastställt av
-
Skapat av
Arnesten Emilie, UHtam

Dokumentdatum
2023-10-02
Gäller från
2023-11-01

Konfidentialitetsnivå
1 Ej känslig
Version
1.0
Ersätter
TMALL 0548

Miljöwebb Landskap – Artrik vägmiljö

Syfte

Dokumentet utgår från *Riktlinje Landskap (TDOK 2015:0323)* och är ett stöd vid registrering av information i och användning av Miljöwebb Landskap. Dokumentet är kopplat till huvudprocessen *Samla in och bearbeta information om vägar och järnvägar*.

Omfattning

Dokumentet ska användas som stöd för registrering av information i Miljöwebb Landskap. Manual för Miljöwebb Landskap (TDOK 2023:0101) ger ytterligare stöd vid inmatning av information i Miljöwebb Landskap.

Utöver registrering av data ska aktuella översiktsbilder som visar den artrika vägmiljön i sin omgivning och/eller bilder som visar utförd åtgärd läggas in i Miljöwebb Landskap. Även dokument såsom inventeringsprotokoll, beslut från länsstyrelse, förelägganden, skiss, ritning, karta och skötselplan ska registreras. Diarienummer samt handlingsnummer anges. En kortfattad beskrivning av hur driftskedet berörs och eventuella kontrollprogram noteras och tidigare mätdata, analyser, rapporter eller dylikt läggs in. Skötselbeskrivningar, foton och övriga dokument läggs också in.

Definitioner och förkortningar

Artrika vägmiljöer är ytor, strukturer och sidoområden som uppfyller minst ett av följande kriterier (*Riktlinje Landskap TDOK 2015:0323*):

1. hyser rödlistade arter, ansvarsarter, sällsynta arter och/eller indikatorarter,
2. har en speciell artsammansättning utifrån komplexa mark- och strukturegenskaper och/eller har en särskilt hög artrikedom eller frekvens av indikatorarter,
3. utgör en väsentlig ekologisk resurs för exempelvis reproduktion, livscykel, skydd eller föda,

4. utgör en viktig miljö och har geologiska och ekologiska förutsättningar för arters spridning och konnektivitet i landskapet.

Ansvar

Förvaltningen för Miljöwebb Landskap ansvarar för dokumentet.

Skapa eller förändra objekt i Miljöwebb Landskap

För att skapa en ny artrik vägmiljö, tryck på Skapa nytt objekt i Miljöwebb Landskap och välj företeelsetypen Artrik vägmiljö. För att redigera information för ett befintligt objekt, klicka på "redigeringsknappen" på objektsidan. Om en åtgärd har förändrat ett objekt ska det befintliga objektet uppdateras. För att ta bort ett objekt, tryck på Verktyg och sedan Borttag.

Händelser

När miljöföreteelser skapas eller redigeras behöver dessa kopplas till en händelse. Vissa händelser är aktuella både vid skapande av nya och redigering av befintliga objekt, medan andra endast är aktuella vid redigering av befintliga objekt. Nedan listas alla händelsetyper och gemensamma attribut för alla typer och alla miljöföreteelser.

Tabell 1. Händelsetyper och värdemängder.

Attribut	**Värdemängd**
Typ *nya miljöföreteelser*	Giltiga värden, välj en: Inventering Kontakt Uppföljning av utförd miljöåtgärd Utförd miljöåtgärd
Typ *redigering av befintliga objekt*	Giltiga värden, välj en: Anteckning Berört av ärende Ekologisk uppföljning Enklare fältbesök Föreläggande och myndighetsbeslut Inventering Kontakt Planering av miljöåtgärd Projekt med negativ påverkan Relaterad miljöföreteelse Tillståndsbedömning Uppföljning av utförd miljöåtgärd

	Upprättad objektspecifik skötselbeskrivning Utförd miljöåtgärd
Händelsedatum	Datum
Rubrik	Fritext
Ärendenummer i diariet	Fritext
Handlingsnummer i diariet	Fritext
Beskrivning	Fritext
Länkade händelser *redigering av befintliga objekt*	Välj relaterad händelse om aktuellt

Definitioner för Händelser

Tabell 2. Definitioner för händelser.

Händelser	**Definition**
Anteckning	Registrering av information som inte passar under någon annan händelsetyp.
Berört av ärende	Objektet ingår i yttrande/utredning av ett ärende, t.ex. AKJ eller ledningsärende.
Ekologisk uppföljning	Ekologisk uppföljning har utförts kopplat till objektet.
Enklare fältbesök	Enklare fältbesök av objektet har genomförts.
Föreläggande och myndighetsbeslut	Myndighetsbeslut (eller domstol) som ofta innebär att verksamhetsutövaren som beslutet gäller ska göra något. Föreläggandet kan också innebära ett förbud eller begränsningar. Det kan röra sig om dispensbeslut eller provtagning av vatten.
Inventering	Inventering enligt fastställd metod. Ange vad inventeringen avser.
Kontakt	Viktig kontakt kopplad till enskilt objekt, t.ex. markägare, annan myndighet (t.ex. länsstyrelse), entreprenör och övrig anställd eller konsult på TRV.
Planering av miljöåtgärd	Planering av natur- och kulturåtgärd som syftar till att stärka värden. Detta oavsett finansieringsform, t.ex. riktad fysisk miljöåtgärd, miljöåtgärd inom ett investeringsprojekt eller underhållsprojekt.

Projekt med negativ påverkan	Negativ påverkan till följd av projekt, t.ex. bortgrävd artrik vägmiljö, nedtagning av träd eller borttagning av del av stenmur.
Relaterad miljöföreteelse	Information om objektet ingår i eller ska ses tillsammans med ett annat objekt, t.ex. genom funktionella samband.
Tillståndsbedömning	Återkommande kontroll av ett objekts tillstånd enligt metod för tillståndsbedömning. Exempel på innehåll i rubrik kan vara TK 3 (tillståndsklass 3) eller god.
Uppföljning av utförd miljöåtgärd	Granskning av utförd miljöåtgärd. Synpunkter på utförande kopplat till beställning/projektering, t.ex. godkänd eller underkänd.
Upprättad objektspecifik skötselbeskrivning	Objektspecifik skötselbeskrivning för objektet har upprättats.
Utförd miljöåtgärd	Utförd natur- eller kulturåtgärd som syftar till att stärka värden. Detta oavsett finansieringsform, t.ex. riktad fysisk miljöåtgärd, miljöåtgärd inom ett investeringsprojekt eller underhållsprojekt. Ange om den åtgärd som är genomförd inneburit nyskapande (ej tidigare funnits på platsen), restaurering (större åtgärder inom RMÅ) eller mindre renovering (oftast genomförd inom basunderhåll).

Händelsespecifika attribut

Tabell 3. Händelsespecifika attribut.

Händelsetyp	**Attribut**	**Värdemängd**
Berört av ärende		
Objektet ingår i yttrande/utredning av ett ärende, exempelvis AKJ eller ledningsärende.	Typ av ärende	Giltiga värden, välj en: AKJ (anläggningsspecifika krav järnväg) Ledningsärende Anslutningsärende Timmerupplag Övrigt
	Kontaktperson	Fritext
	Telefonnummer	Fritext
	E-post	Fritext
Föreläggande och myndighetsbeslut		
Myndighetsbeslut (eller domstol) som ofta innebär att den som beslutet gäller ska göra något. Föreläggandet kan också innebära att den som beslutet gäller ska låta bli att göra något.	Slutdatum	Datum
Inventering		
Inventering enligt fastställd metod.	Använd metod	Giltiga värden, välj en:

		Metod för översiktlig inventering av artrika vägkantsmiljöer. Rapport 2012:149 Annan metod
	Utförd av	Fritext
Kontakt	Kontaktperson	Fritext
Möjlighet att registrera viktig kontakt kopplade till enskilda objekt, exempelvis markägare, andra myndigheter (exempelvis länsstyrelse), entreprenör, övriga anställda eller konsulter på TRV.	Telefonnummer	Fritext
	E-post	Fritext
Planering av miljöåtgärd		
Planering av natur- och kulturåtgärd som syftar till att stärka värden. Detta oavsett finansieringsform, exempelvis riktade fysiska miljöåtgärder, miljöåtgärder inom ett investeringsprojekt eller underhållsprojekt. Negativ påverkan till följd av projekt dokumenteras under "Projekt med negativ påverkan".	Verksamhetsområde Trafikverket	Giltiga värden, välj en: Investering (IV) Planering (PL) Stora projekt (PR) Underhåll (UH)
Tillståndsbedömning		
Återkommande kontroll av ett objekts tillstånd enligt metod för tillståndsbedömning.	Utförd av	Fritext
Uppföljning utförd miljöåtgärd		
Granskning av utförd miljöåtgärd. Synpunkter på utförande kopplat till beställning/projektering.	Typ av uppföljning	Giltiga värden, välj en eller båda: Slutbesiktning av oberoende part Uppföljning av sakkunnig natur- eller kulturmiljö
	Bedömning	Giltiga värden, välj en: Godkänd Godkänd med anmärkning Underkänd
	Utförd av	Fritext
	Anmärkning	Fritext
Utförd miljöåtgärd		
Utförd natur- och kulturåtgärd som syftar till att stärka värden. Detta oavsett finansieringsform, exempelvis riktade fysiska miljöåtgärder, miljöåtgärder inom	Ingår i projekt	Fritext

ett investeringsprojekt eller underhållsprojekt. Negativ påverkan till följd av projekt dokumenteras under "Projekt med negativ påverkan".		
	Verksamhetsområde Trafikverket	Giltiga värden, välj en: Investering (IV) Planering (PL) Stora projekt (PR) Underhåll (UH)
	Finansierat av	Giltiga värden, välj en: Riktad fysisk miljöåtgärd Åtgärd inom Investeringsprojekt Åtgärd inom Underhållsprojekt Åtgärd inom Stora projekt Annan
	Utförd av	Fritext

Basfakta

Tabell 4. Basfakta.

Kort	**Attribut**	**Värdemängd**
Information om objektet		
	Namn	Textfält
	Klassning	Giltiga värden, välj en: Artrik vägmiljö Hänsynsobjekt Omklassad till att inte vara Artrik vägmiljö Potentiell Artrik vägmiljö Nyskapad miljö
	Beskrivning	Textfält
Relaterade miljöföreteelser	Objekt-id	Ange objekt-id för relaterad miljöföreteelse.
	Kommentar	Textfält
	Relationstyp	Giltiga värden, välj en: Ej angivet Ingår i Ska ses tillsammans med
Värdering		

	Naturvärdeklass (NVI)	Giltiga värden, välj en: 1. Högsta naturvärde 2. Högt naturvärde 3. Påtagligt naturvärde 4. Visst naturvärde 5. Lågt naturvärde 6. Ej bedömd
	Motivering till klassning	Textfält
	Kategori	Giltiga värden, Markera en, flera eller alla av nedanstående: A - Rödlistade arter/ansvarsarter i infrastrukturen/ÅGP arter B - Skyddade/fridlysta arter C - Indikator- och signalarter D - Sällsynta arter m.m. E - Rikblommande sträcka /mkt substratväxter F - Biotopkvaliteter G - Nyckelstrukturer g1 - Berg i dagen g2 - Expon. skärning g3 - Sandblottor g4 - Stenmur H - Landskapssamband I - Begränsade/oklara värden/utvecklingsmark

Naturvårdsarter		
	Art	Textfält - ange artens namn. För respektive art, ange frekvens och position.
	Frekvens	Giltiga värden, välj en: Ej bedömd Enstaka Allmän Riklig
	Position	Giltiga värden, välj en: Ej bedömd Innerslänt Bankslänt Dikesbotten Ytterslänt Hela vägområdet
	Kommentar	Textfält
Övriga arter		
	Art	Textfält - ange artens namn. För respektive art, ange frekvens och position.
	Kommentar	Textfält
Invasiva arter		

	Art	Lista - ange artens namn. För respektive art, ange frekvens, position och kommentar.
	Frekvens	Giltiga värden, välj en: Ej bedömd Enstaka Allmän Riklig
	position	Giltiga värden, välj en: Ej bedömd Innerslänt Bankslänt Dikesbotten Ytterslänt Hela vägområdet
	Kommentar	Textfält
Ohävdsarter		
	Art	Lista - ange artens namn. För respektive art, ange frekvens, position och kommentar.

	Frekvens	Giltiga värden, välj en: Ej bedömd Enstaka Allmän Riklig
	Position	Giltiga värden, välj en: Ej bedömd Innerslänt Bankslänt Dikesbotten Ytterslänt Hela vägområdet
	Kommentar	Textfält
Saltgynnade arter		
	Art	Lista - ange artens namn. För respektive art, ange frekvens, position och kommentar.
	Frekvens	Giltiga värden, välj en: Ej bedömd Enstaka Allmän Riklig

	Position	Giltiga värden, välj en: Ej bedömd Innerslänt Bankslänt Dikesbotten Ytterslänt Hela vägområdet
	Kommentar	Textfält
Insekter		
	Art	Lista
	Kommentar	Textfält
Vägkanten och vägen		
	Fuktighetsgrad	Giltiga värden, välj en, flera, eller alla: Torr/Skarp Frisk Fuktig Blöt
	Näringsstatus	Giltiga värden, välj en, flera, eller alla: Näringsfattig Näringsrikt (kväverikt)

	Kalkinslag	Giltiga värden, välj en, flera, eller alla: Ja, från berggrund Ja, från jord Ja, från skalgrus Ja, från vägmaterial Ja, källa oklar
	Sandigt/grusigt	Giltiga värden, välj en, flera, eller alla: Ja, från vägmaterial exempelvis i vägbank Ja, från omgivande mark, ytterslänter etc. Ja, källa oklar
	Huvudsaklig vegetationstyp	Textfält
	Intressanta slänter	Giltiga värden, välj en, flera, eller alla: Innerslänt Ytterslänt Bankslänt Dikesbotten
Omgivningen		

	Skogsmark	Giltiga värden, välj en, flera, eller alla: Barrskog Blandskog Ädellövskog Triviallövskog Blandlövskog Kalhygge Fjällbjörkskog
	Odlingslandskap	Giltiga värden, välj en, flera, eller alla: A - Övrig öppen mark a1 - Gamla vallar a2 - Ängsmarker B - Brukad/Gödslad åkermark b1 - Åker b2 - Vall b3 - Träda C - Naturbetesmark/äng

	Vatten	Giltiga värden, välj en, flera, eller alla: Hav/kust Sjö/tjärn etc. Vattendrag/större dike Våtmark (mosse/kärr)
	Bebyggd miljö	Giltiga värden, välj en, flera, eller alla: Kyrkogård Ruderatmark Bostads/industriområde Gårdsmiljö
	Övrigt	Giltiga värden, välj en, flera, eller alla: Stenmur Berg i dagen/klippmark Grus/sandtag Övrigt Kraftledningsgata Kalfjäll Alvarmark Infrastrukturmiljö Död ved
	Kommentar till omgivningens övriga miljö	Textfält
Objektets status och skötsel		

	1. Mark- och vegetationsstatus - faktorer	Giltiga värden, välj en, flera, eller alla: Brist på mineraljordsblottor (om förutsättning) Alltför massiv grässvål/sen succession Mycket knylhavre Mycket av andra ohävdsarter Privatslåtter Upplag "Makadamisering" Annat
	Annat	Textfält
	2. Vedväxter	Giltiga värden, välj en: Ej angivet God Medel Dålig
	3. Invasiva arter	Giltiga värden, välj en: Ej angivet God Medel Dålig
	4. Annan påverkan	Textfält

	5. Skötselstatus total	Giltiga värden, välj en: God Medel Dålig Ej bedömd
	6. Särskilda skötselkommentarer	Välj en eller båda av nedanstående: Ok med tidig slåtter (försommardag, ca: 1,2 m) Ok med dikning i innerslänt/dikesbotten Nej
	Åtgärdsbehov	Textfält
	Rätt skyltat	Giltiga värden, välj en, flera, eller alla: - Ja, alla står rätt - Nej, felplacerad - Nej, flyttas p.g.a. ny avgränsning - Nej, inga alls - Nej, nytt objekt - Nej, tas ner p.g.a. omklassning - Nej, vissa saknas

	Skötselkategori	Giltiga värden, välj en, flera, eller alla: 1) 1/8-15/9, sen slåtter 2) 25/8-15/9, extra sen slåtter 3) 1/8-15/9, sen slåtter m. skärande redskap + uppsamling 4) 25/5-21/6- tidig röjning/slåtter 30 cm ovan mark endast 0-1,6 m från vägkant, samt sen röjning/slåtter (0-10 m från vägkant) 1/8-15/9. 5) 25/5-21/6- tidig röjning/slåtter, samt sen röjning/slåtter 1/8-15/9. - Lämpligt/möjligt med naturvårdsbränning - Lämpligt med objektspecifik skötselplan
Övrigt		
	Gammalt ID-nr	Textfält
	Övriga kommentarer	Textfält
	Intressant insektslokal	Giltiga värden, välj en: Ej angivet Ja Nej
	Intressant kryptogamlokal	Giltiga värden, välj en: Ej angivet Ja Nej
Position		
	Geometri	Ange geometri för objekt-/anläggningsdel.

	Enkel-/dubbelsidig	Giltiga värden, välj en: Dubbel Enkel
	Väderstreck	Giltiga värden, välj en: Syd Väst Norr Öst
Bilder		
	Välj filer eller dra och släpp in filer i området.	
	Filnamn	Textfält
	Filstorlek	Beräknas av systemet
	Filformat	Beräknas av systemet
	Beskrivning	Textfält
	Mediataggar	Textfält
	Datum	Giltigt datumvärde
	Upphovsman	Textfält
	Bildtyp	Giltiga värden, välj en: Detalj Översikt
	Är en primärbild för objektet	Checkbox

	Synlig i objektsbeskrivningen	Checkbox
	Prioriteringsordning i objektsbeskrivningen	Siffra
Dokument		
	Välj filer eller dra och släpp in filer i området.	
	Filnamn	Textfält
	Filstorlek	Beräknas av systemet
	Filformat	Beräknas av systemet
	Beskrivning	Textfält
	Mediataggar	Textfält
	Datum	Giltigt datumvärde
	Upphovsman	Textfält

	Dokumenttyp	Giltiga värden, välj en: Avtal Besiktningsprotokoll Checklista tillståndsbedömning Dispensansökan Föreläggande och Myndighetsbeslut Inventeringsprotokoll Karta Objektspecifik skötselbeskrivning Protokoll konditionsbesiktning Ritning Skiss Åtgärdsbeskrivning Övrigt
	Giltig från/till	Giltiga datumvärden
	Ingår i baskontrakt	Giltiga värden, välj en: Ja Nej
	Innebär tilläggsbeställning	Giltiga värden, välj en: Ja Nej

Attributdefinitioner basfakta

Tabell 5. Attributdefinitioner för basfakta.

Attribut	Värdemängd	Definition
Namn	Textfält	Namn på plats/närmsta ort *samt* namn på fastighet, exempelvis Nolgården, LILLETORP. Namn på plats/ort: ett tydligt, närliggande platsnamn. För långa sträckor kan ett dubbelnamn väljas, till exempel Nilsgården – Stora Hult. Andra företeelser än namn på plats kan anges vid behov, såsom gatunamn eller namn på trafikplats. Namn på fastighet: huvudfastigheten objektet finns på. Anges med VERSALER.
Klassning	Artrik vägmiljö	Objektet har tillräckligt höga värden för att klassas som artrik vägkant (se bilaga 2 till Metod för översiktlig inventering av artrika vägkantsmiljöer). Klassningen utgår från kriterierna för artrik vägmiljö (A-G) där minst ett av kriterierna från A-D behöver vara uppfyllt för att objektet ska klassas som artrik vägkant. Är endast någon/några kriterier från E-G uppfyllda hamnar objektet i kategorin Hänsynsobjekt om inga särskilda skäl finns. För att ett objekt ska klassas som artrik vägmiljö ska det uppnå minst naturvärdesklass 3 vid en naturvärdesinventering.

Klassning	Hänsynsobjekt	Vägkanter med naturvärden som är högre än för övriga ”normala” vägkanter och som bör uppmärksammas, men som inte har tillräckligt höga naturvärden för att nå upp till nivån för en artrik vägkant eller där tillräcklig kunskap om objektets värden saknas för att (ännu) kunna kategoriseras som artrik vägkant (se bilaga 2 till TDOK 2012:149). Dessa sträckor bör i många fall inventeras igen, till exempel vid en annan tid på året eller av en artspecialist, för att sedan eventuellt kunna klassas som artrik vägkant. I väntan på en sådan inventering definieras de som hänsynsobjekt och får ingen anpassad slåtter men vid ombyggnadsarbeten ska hänsyn tas till de utpekade värdena. Vägsträckor med vissa värden vid naturvärdesinventering (naturvärdesklass 4 samt i vissa fall klass 3) motsvarar klassen hänsynsobjekt.
Klassning	Omklassad till att inte vara Artrik vägmiljö	Objektet har efter återinventering befunnits ha så låga naturvärden att det inte kan klassas som artrik vägkant eller hänsynsobjekt.
Klassning	Potentiell Artrik vägmiljö	Sträckan bedöms ha sådana markegenskaper med mera att den sannolikt har värden motsvarande artrik vägmiljö eller hänsynsobjekt. Befintlig flora behöver inventeras och restaureringspotentialen bedömas.
Klassning	Nyskapad miljö	En sannolik artrik vägmiljö vars resultat ännu inte kan bedömas och som skapats genom åtgärder i underhålls- eller investeringsverksamheten.
Objekt-id	Fritext	Ange objekt-id för relaterad miljöföreteelse.
Kommentar	Fritext	Kommentar kopplad till relationen.
Relationstyp	Ej angivet	
Relationstyp	Ingår i	Objektet ingår i det relaterade objektet.

Relationstyp	Ska ses tillsammans med	Objektet ska ses tillsammans med det relaterade objektet.
Naturvärdesklass (NVI)	1. Högsta naturvärde	Bedömning enligt Metod för översiktlig inventering av artrika vägkantsmiljöer, rapport 2012:149.
Naturvärdesklass (NVI)	2. Högt naturvärde	Bedömning enligt Metod för översiktlig inventering av artrika vägkantsmiljöer, rapport 2012:149.
Naturvärdesklass (NVI)	3. Påtagligt naturvärde	Bedömning enligt Metod för översiktlig inventering av artrika vägkantsmiljöer, rapport 2012:149.
Naturvärdesklass (NVI)	4. Visst naturvärde	Bedömning enligt Metod för översiktlig inventering av artrika vägkantsmiljöer, rapport 2012:149.
Naturvärdesklass (NVI)	5. Lågt naturvärde	Bedömning enligt Metod för översiktlig inventering av artrika vägkantsmiljöer, rapport 2012:149.
Naturvärdesklass (NVI)	6. Ej bedömd	Bedömning enligt Metod för översiktlig inventering av artrika vägkantsmiljöer, rapport 2012:149.
Motivering till klassning		En kort sammanfattning över vägkantens värden som motiverar varför objektet klassas som artrik vägkant eller hänsynsobjekt. Exempelvis "Rikblommande vägkanter med ängsflora och rödlistade insekter".
Kategori	A - Rödlistade arter/ansvarsarter i infrastrukturen/ÅGP arter	(Omfattar både flora och fauna) - Arter som är rödlistade enligt den senaste nationella rödlistan (kategorierna NT, VU, EN och CR). Begränsade förekomster av NT-arter kan klassas som hänsynsobjekt istället för artrik vägkant om inte fler värden finns i vägområdet. - Arter som är föremål för särskilda skyddsåtgärder och åtgärdsprogram för hotade arter (ÅGP).

		- Infrastrukturens ”ansvarsarter”, i allmänhet rödlistade arter, till stor del beroende av infrastrukturens biotoper.
Kategori	B - Skyddade/fridlysta arter	(Omfattar både flora och fauna) - Arter som är upptagna i artskyddsförordningens bilaga 2 med stöd av miljöbalkens 6, 8 och 9 §§ finns i vägkanten. Uppdelat enligt två kategorier, fridlysta arter och strikt skyddade arter.
Kategori	C - Indikator- och signalarter	- Innefattar växter och djur som gynnas av att biotopen de lever i hålls öppen genom någon form av hävd, exempelvis slåtter. - Arter som signalerar välhävdad och/eller kalkrik mark är uppdelade i klass 1-3 där arter av klass 1 bedöms som mer ovanliga och signalera högre kvalitéer. Arterna är i sig själva av särskild betydelse för biologisk mångfald. - Välutvecklad och representativ ängs- och betesmarksflora av tillräcklig omfattning, ofta med många indikatorarter. - Rik förekomst av växter som fungerar som nyckelarter för djurlivet (exempelvis ängsvädd, åkervädd, många fibblor och ljung). - Rik förekomst av naturvårdsintressanta insekter och annan fauna som gynnas av hävd. I rapporten *Indikatorarter – metodutveckling för nationell övervakning av biologisk mångfald i ängs- och betesmarker* (Jordbruksverket, 2003) finns flera insekter listade som utgör indikatorarter för välhävdad mark.

Kategori	D - Sällsynta arter mm	(Omfattar både flora och fauna) - Arter som är antingen nationellt eller regionalt sällsynta och som är bofasta i Sverige. Med sällsynt art menas, i detta sammanhang, arter som alltid varit sällsynta eller som minskar/har minskat i landskapet men som inte klassats som rödlistade i någon av hotkategorierna i den senaste nationella rödlistan. - Skogliga signalarter utpekade av Skogsstyrelsen (påträffas främst i vägkanter som löper genom skogsmark). Begreppet innefattar även ovanliga, förvildade växter med utländsk härkomst.
Kategori	E - Rikblommande sträcka/mkt substratväxter	Riklig blomning av mer eller mindre triviala ängsarter som ofta gynnas av mindre markstörningar, ibland även en del mer högvuxna och kvävegynnade arter som dock kan vara intressanta för insekter som födokälla eller fortplantningsresurs. Kan, men behöver inte, begränsa sig till en eller enstaka arter. Även indikatorarter som betecknas klass 3 ingår här. En rik blomning gynnar den omgivande insektsfaunan samtidigt som den ger vackra vägkanter för resenären.
Kategori	F - Biotopkvaliteter	Med biotopkvalitet menas vägkantens förutsättning att hysa naturvärden utifrån sträckans beskaffenhet. Viktiga faktorer är exempelvis förekomst av nyckelstrukturer som öppna sandpartier, död ved etc. eller omgivande markanvändning. Begreppet har en koppling till de definierade Natura-2000 habitaten men behöver inte nödvändigtvis uppfylla de kraven. Biotopkvalitén är en sammanvägning av gynnsamma faktorer och vägkantens egenskaper.
Kategori	G - Nyckelstrukturer	Med nyckelstrukturer menas företeelser som är av särskild betydelse för arter, exempelvis solbelysta vägskärningar och slänter, jord- eller sandblottor, stenmurar,

		berg i dagen, nektar- och pollenproducerande vedväxter och brynmiljöer med äldre lövträd samt inslag av död ved.
	g1 - Berg i dagen	
	g2 - Expon. Skärning	
	g3 - Sandblottor	
	g4 - Stenmur	
Kategori	H - Landskapssamband	Begreppet innebär bland annat ett områdes funktion som spridningsväg för flora och fauna till närliggande likartade miljöer i landskapet. Det inbegriper också isolerade värdefulla refuger för insekter och växter i ett övrigt ensartat och ogynnsamt landskap.
Kategori	I - Begränsade/oklara värden/Utvecklingsmark	Objekt där art- och biotopkvalitéer uppträder i begränsad omfattning eller där tillfällig rikblommighet av störningsgynnade arter har uppstått till följd av markstörning. Förutsättningar och strukturer ger sträckan potential att med hjälp av lämpliga utvecklingsåtgärder kunna bli en Artrik vägkant. Dessa vägkanter skulle kunna bli viktiga element som binder samman områden med högre värden i landskapet, både vägkanter och andra miljöer utanför vägområdet.
Naturvårdsarter - Art	Art	Här anges en lista över artfynd av intresse för objektets utpekade värden.
Naturvårdsarter - Frekvens	Ej bedömd	För respektive art anges frekvens och position enligt nedan.
Naturvårdsarter - Frekvens	Enstaka	Få till enstaka individer.
Naturvårdsarter - Frekvens	Allmän	Allmänt spridd inom lokalen.
Naturvårdsarter - Frekvens	Riklig	Ett dominerande inslag inom den artrika vägmiljön.
Naturvårdsarter - Position	Ej bedömd	Artens position är inte känd.

Naturvårdsarter - Position	Innerslänt	Slänten belägen mellan vägens stödremsa och dikesbotten.
Naturvårdsarter - Position	Bankslänt	Slänten mellan vägens stödremsa och bankfot. Aktuellt när vägen är uppbyggd på en bank och egentlig ytterslänt saknas.
Naturvårdsarter - Position	Dikesbotten	Botten på vägdiket. Det lägst belägna området mellan inner- och ytterslänt.
Naturvårdsarter - Position	Ytterslänt	Slänten utanför dikesbotten och mot omgivande mark.
Naturvårdsarter - Position	Hela vägområdet	Vägområdet omfattar den mark som tagits i anspråk för vägändamål. Omfattar själva vägen och tillhörande diken och slänter med mera.
Naturvårdsarter - Kommentar	Textfält	Kommentar kopplad till naturvårdsarter.
Övriga arter - Arter	Lista	Här anges förekommande arter utöver de som angetts ovan.
Övriga arter - Arter	Textfält	Kommentar kopplad till övriga arter.
Invasiva arter - Art	Lista	Här anges förekommande invasiva arter.
Invasiva arter - Frekvens	Ej bedömd	Antal/utbredning är inte känd.
Invasiva arter - Frekvens	Enstaka	Få till enstaka individer.
Invasiva arter - Frekvens	Allmän	Allmänt spridd inom lokalen.
Invasiva arter - Frekvens	Riklig	Ett dominerande inslag inom den artrika vägmiljön.
Invasiva arter - Position	Ej bedömd	Artens position är inte känd.
Invasiva arter - Position	Innerslänt	Slänten belägen mellan vägens stödremsa och dikesbotten.
Invasiva arter - Position	Bankslänt	Slänten mellan vägens stödremsa och bankfot. Aktuellt när vägen är uppbyggd på en bank och egentlig ytterslänt saknas.
Invasiva arter - Position	Dikesbotten	Botten på vägdiket. Det lägst belägna området mellan inner- och ytterslänt.
Invasiva arter - Position	Ytterslänt	Slänten utanför dikesbotten och mot omgivande mark.

Invasiva arter - Position	Hela vägområdet	Vägområdet omfattar den mark som tagits i anspråk för vägändamål. Omfattar själva vägen och tillhörande diken och slänter med mera.
Invasiva arter - Kommentar	Textfält	Kommentar kopplad till invasiva arter.
Ohävdsarter - Art	Lista	Arter som på grund av sina egenskaper riskerar att tränga undan hävdgynnade arter. Förekommer inom vägområdet och gynnas av mark som påverkats av kvävetillförsel.
Ohävdsarter - Frekvens	Ej bedömd	Antal/utbredning är inte känd.
Ohävdsarter - Frekvens	Enstaka	Få till enstaka individer.
Ohävdsarter - Frekvens	Allmän	Allmänt spridd inom lokalen.
Ohävdsarter - Frekvens	Riklig	Ett dominerande inslag inom den artrika vägmiljön.
Ohävdsarter - Position	Ej bedömd	Artens position är inte känd.
Ohävdsarter - Position	Innerslänt	Slänten belägen mellan vägens stödremsa och dikesbotten.
Ohävdsarter - Position	Bankslänt	Slänten mellan vägens stödremsa och bankfot. Aktuellt när vägen är uppbyggd på en bank och egentlig ytterslänt saknas.
Ohävdsarter - Position	Dikesbotten	Botten på vägdiket. Det lägst belägna området mellan inner- och ytterslänt.
Ohävdsarter - Position	Ytterslänt	Botten på vägdiket. Det lägst belägna området mellan inner- och ytterslänt.
Ohävdsarter - Position	Hela vägområdet	Vägområdet omfattar den mark som tagits i anspråk för vägändamål. Omfattar själva vägen och tillhörande diken och slänter med mera.
Ohävdsarter – Kommentar	Textfält	Kommentar kopplad till ohävdsarter.
Saltgynnade arter – Frekvens	Ej bedömd	Antal/utbredning är inte känd.
Saltgynnade arter – Frekvens	Enstaka	Få till enstaka individer.
Saltgynnade arter – Frekvens	Allmän	Allmänt spridd inom lokalen.

Saltgynnade arter – Frekvens	Riklig	Ett dominerande inslag inom den artrika vägmiljön.
Saltgynnade arter – Art	Lista	Arter som gynnas av salttillförsel. Förekommer vanligen på den grusade stödremsa som finns mellan asfaltbeläggning och innerslänt.
Saltgynnade arter – Position	Ej bedömd	Artens position är inte känd.
	Innerslänt	Slänten belägen mellan vägens stödremsa och dikesbotten.
	Bankslänt	Slänten mellan vägens stödremsa och bankfot. Aktuellt när vägen är uppbyggd på en bank och egentlig ytterslänt saknas.
Saltgynnade arter – Position	Dikesbotten	Botten på vägdiket. Det lägst belägna området mellan inner- och ytterslänt.
Saltgynnade arter – Position	Ytterslänt	Botten på vägdiket. Det lägst belägna området mellan inner- och ytterslänt.
Saltgynnade arter – Position	Hela vägområdet	Vägområdet omfattar den mark som tagits i anspråk för vägändamål. Omfattar själva vägen och tillhörande diken och slänter med mera.
Saltgynnade arter – Kommentar	Textfält	Kommentar kopplad till saltgynnade arter.
Insekter – Art	Lista	Välj en i listan.
Insekter – Kommentar	Textfält	Kommentar kopplad till insekter.
Vägkanten och vägen: Fuktighetsgrad		Marken har en generell fuktighetsgrad över året p.g.a. tillrinning och markstatus. Flera alternativ kan kryssas för varje objekt. Olika slänter inom samma objekt kan ha olika fuktighetsgrad. Fuktighetsgradienten går från torr/skarp till blöt.
Fuktighetsgrad	Torr/skarp	Vägområdet eller delar av, t.ex. ytterslänter, är torrt på grund av avrinning.
Fuktighetsgrad	Frisk	Vägområdet eller delar av, är friskt på grund av tillrinning eller markstatus.
Fuktighetsgrad	Fuktig	Vägområdet eller delar av, är fuktigt på grund av tillrinning eller markstatus.

Fuktighetsgrad	Blöt	Vägområdet eller delar av vägområdet, vanligen dikesbotten, är blöt på grund av bristande dränering eller hög tillrinning.
Näringsstatus		Flera alternativ kan kryssas för varje objekt.
Näringsstatus	Näringsfattigt	Vegetationen domineras av lågvuxna, ofta smalbladiga arter, jordblottor kan förekomma.
Näringsstatus	Näringsrik (kväverikt)	Vegetationen domineras av få, högväxta örter och gräs. Hög biomassa.
Kalkinslag		Marker är generellt kalkrika eller kalkfattiga, vilket kan bedömas utifrån artsammansättning.
Kalkinslag	Ja, från berggrund	Vägområdet är kalkrikt från berggrunden.
Kalkinslag	Ja, från jord	Vägområdet är kalkrikt på grund av jordmånen.
Kalkinslag	Ja, från skalgrus	Vägområdet är kalkrikt på grund av förekomsten av skalgrus.
Kalkinslag	Ja, från vägmaterial	Vägområdet har kalkinslag från vägmaterialet.
Kalkinslag	Ja, källa okänd	Vägområdet är kalkpåverkat med källan till det är oklar.
Sandigt/grusigt		Markerna i och omkring vägkanten generellt innehåller mycket sand/grus.
Sandigt/grusigt	Ja, från vägmaterial exempelvis i vägbank	Vägområdet är sandigt/grusigt av material från vägen (vägbanken är uppbyggd på sandigt/grusigt material alternativt vägen är ej asfalterad).
Sandigt/grusigt	Ja, från omgivande mark, ytterslänter etc.	Vägområdet är sandigt/grusigt från omgivande marker t.ex. sandiga ytterslänter p.g.a. jordmån.
Sandigt/grusigt	Ja, källa oklar	Vägområdet är sandigt/grusigt men källan till det kan ej fastställas.

Huvudsaklig vegetationstyp	Textfält	Den vegetationstyp som är den dominerande och/eller den mest värdefulla längs den utpekade sträckan (exempelvis torräng, friskäng, fuktäng, slåtteräng, rödvensfriskäng osv.). Längs längre sträckor kan vägkanten byta karaktär och då kan flera dominerande vegetationstyper förekomma.
Intressanta Slänter		De slänter i vägområdet som har förekomst av naturvårdsintressanta arter. En eller flera slänter kan vara intressanta. Långa sträckor har ofta flera olika typer av slänter.
Intressanta Slänter	Innerslänt	Innerslänten är intressant. Innerslänten är området mellan vägens stödremsa och dikesbotten.
Intressanta Slänter	Ytterslänt	Ytterslänten är intressant. Ytterslänten är området från dikesbotten till anslutningen mot omgivande mark.
Intressanta Slänter	Bankslänt	Bankslänten är intressant. Bankslänten är området mellan vägens stödremsa och bankfot. När vägen är uppbyggd på en bank och egentlig ytterslänt saknas.
Intressanta Slänter	Dikesbotten	Dikesbotten är intressant. Botten på vägdiket, dvs. området mellan inner- och ytterslänt.
Omgivningen - Skogsmark		Flera alternativ kan kryssas för varje objekt.
Omgivningen - Skogsmark	Barrskog	Skog som domineras av barrträd.
Omgivningen - Skogsmark	Blandskog	Skog med både barr- och lövträd.
Omgivningen - Skogsmark	Ädellövskog	Skog som domineras av ädellöv.
Omgivningen - Skogsmark	Trivallövskog	Skog som domineras av triviallöv.
Omgivningen - Skogsmark	Blandlövskog	Skog med både ädellöv och triviallöv.

Omgivningen - Skogsmark	Kalhygge	Alla stadierna mellan avverkning och fram till att träden vuxit upp till ungskog.
Omgivningen - Skogsmark	Fjällbjörkskog	Skog- eller buskmarker ovanför barrskogsgränsen som domineras av fjällbjörk (minst 50% av grundytan) (enl. Naturvårdsverket: "Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1 - Fjällbjörkskog").
Omgivningen - Odlingslandskap		Flera alternativ kan kryssas för varje objekt.
Omgivningen - Odlingslandskap	A - Övrig öppen mark	Övriga öppna gräsdominerade marker som inte faller in under någon av angivna kategorierna eller som är svårbedömd. Kan även anges i de fall då omgivningen består av öppen mark där markanvändningen och markhistoriken av olika orsaker är svårbestämd. Även gödslade gräsmarker som inte faller in under åkermark/vall.
Omgivningen - Odlingslandskap	a1 - Gamla vallar	Plöjningsbar åkermark som inte är brukad eller hävdad, eller plöjningsbar åkermark som är hävdad med bete. Inga synliga plöjningsspår och inga eller endast enstaka träd/buskar >1,3 m.
Omgivningen - Odlingslandskap	a2 - Ängsmarker	Mark som främst är präglad av hävd i form av bete eller slåtter, ofta med strukturer och element som gamla träd, grova träd och hålträd, stenmiljöer som rösen och stenmurar samt mindre vattensamlingar. Gräs- eller örtdominerade marker och slåttermarker som är uppenbart ogödslade, kan vara öppna eller med större eller mindre förekomst av träd. Hit förs även marker där hävden upphört men som fortfarande hyser arter eller strukturer som är knutna till densamma. Innefattar förutom äng och betesmark även seminaturliga gräsmarker, hedar och alvarsmarker. Permanent betes- eller slåttermark som hävdas men inte är plöjningsbar med modern teknik, på grund av småskalig arrondering, markens struktur (stenighet m.m.) eller förekomst av träd/buskar >1,3 m.

Omgivningen - Odlingslandskap	B - Brukad/Gödslad åkermark	Brukad/Gödslad åkermark.
Omgivningen - Odlingslandskap	b1 - Åker	Mark med åkergröda, nyligen plöjd eller med synliga plöjningsspår. Här ingår även energiskog och frukt-/bärodling på åkermark.
Omgivningen - Odlingslandskap	b2 - Vall	Mark med vallväxter för skörd av hö eller grönmassa alt. för bete, nyligen plöjd eller med synliga plöjningsspår.
Omgivningen - Odlingslandskap	b3 - Träda	Åkermark som inte används för produktion av jordbruksprodukter.
Omgivningen - Odlingslandskap	C - Naturbetesmark/Äng	Mark som främst är präglad av hävd i form av bete, ofta med strukturer och element som gamla träd, grova träd och hålträd, stenmiljöer som rösen och stenmurar samt mindre vattensamlingar. Permanent betesmark (inklusive trädbevuxna hagar) som hävdats under lång tid och som uppenbart inte är gödslad och som inte är plöjd eller planterad med skog. Markerna är inte är plöjningsbar med modern teknik, på grund av småskalig arrondering, markens struktur (stenighet m.m.) eller förekomst av träd/buskar >1,3 m.
Omgivningen - Vatten		Anges endast om vattenmiljöer påverkar flora och fauna inom vägområdet.
Omgivningen - Vatten	Hav/kust	Sträckan ligger i nära anslutning till hav/kust. Florans sammansättning påverkas av närheten till saltvattenmiljöer.
Omgivningen - Vatten	Sjö/tjärn etc.	Sträckan ligger i nära anslutning till sjö/tjärn etc. Florans sammansättning påverkas av närliggande sjö/tjärn. Tjärnen är en mindre sjö i skogsmark. Tjärn används ofta synonymt med göl.
Omgivningen - Vatten	Vattendrag/större dike	Sträckan ligger i nära anslutning till vattendrag/större dike. Florans sammansättning påverkas av närliggande vattendrag/dike.

Omgivningen - Vatten	Våtmark (mosse/kärr)	Mosse: Våtmarker vars vatten nästan enbart kommer från nederbörd. Mossar får all sin näringstillförsel med nederbörden, vilket medför att de är näringsfattiga miljöer med en artfattig vegetation. Mossar är vanligast i områden med hög årsnederbörd (Källa: Virtuella floran). Kärr: Våtmarker vars vatten huvudsakligen kommer från anslutande fastmark och som får sin näring från grundvattnet och omgivande mark. Fattigkärr: den vanligaste kärrtypen i Sverige, vanligast på kemiskt sura marker, artfattig vegetation. Rickar: vanligast på kemiskt basiska marker, exempelvis i kalkområden. Har vanligen ett rikare vattenflöde än fattigkärren och bildas ofta på platser med rinnande källvatten (Källa: Virtuella floran).
Omgivningen - Bebyggd miljö		Anges endast om omgivande bebyggd miljö påverkar flora och fauna i vägkanten.
Omgivningen - Bebyggd miljö	Bostads-/industriområde	Bebyggelse, infrastruktur och hårdgjorda ytor. Innefattar bland annat hus, tomtmark, byggnader och industriområden.
Omgivningen - Bebyggd miljö	Kyrkogård/parkmiljö	Parkanläggning och anlagda grönytor, innefattar koloniområden, parker, alléer, kyrkogårdar, golfbanor, m.m.
Omgivningen - Bebyggd miljö	Ruderatmark	Öppen mark som på olika sätt störs och hålls öppen av mänsklig verksamhet (exempelvis industritomter, jordhögar, upplagsplatser).
Omgivningen - Bebyggd miljö	Gårdsmiljö	Äldre gårdsmiljöer med trädgårdsodlingar, stallbyggnader etc.
Omgivningen - Bebyggd miljö		Anges endast om omgivande bebyggd miljö påverkar flora och fauna i vägkanten.
Omgivningen - Övrigt		Anges endast om omgivande miljöer eller förekommande strukturer påverkar flora och fauna i vägkanten.

Omgivningen - Övrigt	Stenmur	I vägområdet finns en eller flera stenmurar. En uppbyggnad av på varandra lagda stenar som har en tydlig, långsträckt utformning i naturen och som har eller har haft en hägnadsfunktion eller som funktion att avgränsa jordbruksskiften eller någon annan funktion. I jordbrukslandskapet av mycket stor betydelse för biologisk mångfald.
Omgivningen - Övrigt	Berg i dagen/klippmark	I vägområdet förekommer blottat berg.
Omgivningen - Övrigt	Grus/sandtag	I anslutning till vägområdet finns ett grus/sandtag. Område inom vilket det bedrivs/har bedrivits täktverksamhet för sand- och grusutvinning. Blottade ytor med sand och grus, rasbranter m.m. av stor betydelse för grävande steklar m.fl.
Omgivningen - Övrigt	Övrigt	Exempelvis allé eller andra intressanta strukturer som kan påverka artsammansättningen i vägkanten. Förtydliga gärna vad som avses i fältet "Övrigt - kommentarer".
Omgivningen - Övrigt	Kraftledningsgata	Vägen passerar under en kraftledning.
Omgivningen - Övrigt	Kalfjäll	Börjar där skogsgränsen slutar (lågalpin - högalpin region). Skog saknas, dock kan enstaka lågvuxna träd förekomma.
Omgivningen - Övrigt	Alvarmark	Alvarmark finns endast på Öland, Gotland och på kalkplatåerna i Västergötland. Utbildas på flacka kalkhällmarker med tunt jordlager. Marken har dålig avrinning vilket ofta leder till att det tidvis bildas översvämmade områden, så kallade vätar (källa: Virtuella floran).
Omgivningen - Övrigt	Infrastrukturmiljö	Sträckan ligger inom eller i anslutning till en trafikplats, rondell och/eller bro/tunnel. Bebyggd miljö, väg, järnväg, industri, etc.

Omgivningen - Övrigt	Död ved	I vägområdet finns förekomst av död ved i form av äldre trädstammar eller stubbar. Stående eller omkullfallna döda träd, grova grenar, stubbar m.m. Betydelse för bland annat vedlevande insekter, vedsvampar, mossor och lavar.
Övrigt/ Kommentar till omgivningens övriga miljö	Textfält	Här anges övriga typer av omgivning som saknas som förval. Fältet kan även användas för att förtydliga övriga attribut som "övrig öppen mark", "övrigt" och "bebyggelse".
1. Mark- och vegetationsstatus - faktorer		Faktorer vars förekomst indikerar bristfällig skötsel eller utgör ett problem för att upprätthålla god ekologisk skötselstatus. Flera faktorer kan vara aktuella.
1. Mark- och vegetationsstatus - faktorer	Brist på mineraljordsblottor (om förutsättning)	Markförhållandena har förutsättningar att gynnas av mineraljordsblottor men detta saknas på grund av brist på störningar och igenväxning. Inga eller ett fåtal ytor med blottad sand, grus, morän m.m. Betydelsefullt för bland annat grävande insekter.
1. Mark- och vegetationsstatus - faktorer	Alltför massiv grässvål/sen succession	Det är god förekomst på bredbladiga gräs och vägområdet är påtagligt kvävepåverkat.
1. Mark- och vegetationsstatus - faktorer	Mycket knylhavre	Det är riklig förekomst av knylhavre.
1. Mark- och vegetationsstatus - faktorer	Mycket av andra ohävdsarter	Det förekommer mycket ohävdsarter utöver knylhavre.
1. Mark- och vegetationsstatus - faktorer	Privatslåtter	Fastighetsägare i anslutning eller annan slår gräset i vägområdet.
1. Mark- och vegetationsstatus - faktorer	"Makadamisering"	Grus har tillförts i vägområdet, vid t.ex. ombyggnad av väg.
1. Mark- och vegetationsstatus - faktorer	Upplag	Det förekommer upplag av t.ex. röjningsrester eller schaktmassor. Områden med deponerade dikesmassor, avverkningsrester, virkeshögar eller liknande.

1. Mark- och vegetationsstatus - faktorer	Annat	Annan faktor påverkar markstatusen, om ja skriv kommentar i textfältet "Annat".
Annat	Textfält	Här anges övriga faktorer i omgivningen som saknas som förval, exempelvis förekomst av dikningsarbeten. Fältet kan även användas för att förtydliga övriga attribut som "upplag" och "annat".
2. Vedväxter		En bedömning av hur väl hela vägområdet är röjt. Vedväxter innefattar både löv- och barr.
2. Vedväxter	God	Vedväxter förekommer ej eller i försumbar mängd.
2. Vedväxter	Medel	Vedväxter förekommer på spridda ställen i vägområdet och/eller i måttlig mängd.
2. Vedväxter	Dålig	Vedväxter förekommer i stor utsträckning och/eller konkurrerar ut övrig flora.
3. Invasiva arter		Invasiva växter är på olika sätt är införda till Sverige, har etablerat sig och börjat sprida sig kraftigt. Till exempel blomsterlupin, vresros, parkslide, jätteslide, jättebjörnloka, kanadensiskt gullris och jättebalsamin. Förtydliga gärna i kommentarsfältet vilken/vilka invasiva arter som avses samt omfattning. Det är viktigt att inte blanda ihop invasiva arter med "oönskade" kvävegynnade ohävd/igenväxningsarter som är naturligt förekommande eller sedan länge naturaliserade i landet (exempelvis kirskål, knylhavre, örnbräken, hundkäx och hundäxing). Dock bör även dessa arter nämnas i kommentarsfältet i de fall då de anses kunna påverka vägkantens värden, men de ska inte benämnas som invasiva.
3. Invasiva arter	God	Invasiva artinslag, enligt ovanstående definition, förekommer ej.
3. Invasiva arter	Medel	Invasiva arter förekommer i mindre omfattning inom den utpekade sträckan.
3. Invasiva arter	Dålig	Invasiva arter förekommer i stor omfattning inom den utpekade sträckan.

4. Annan påverkan	Textfält	
5. Skötselstatus total		Välj ett av alternativen.
5. Skötselstatus total	God	Motsvarar god skötsel av vägkanterna och är det tillstånd som eftersträvas. I vägkanterna finns ingen eller obetydlig förekomst av: - Oönskad vedvegetation. - Invasiva arter. - Ohävd/igenväxningsarter och kvävegynnade arter. Vägkanterna är generellt näringsfattiga utan kvävepåverkan (om inte vägkantens värden består i arter som trivs i näringsrika marker). Gräsvegetationen är i en balanserad succession med för platsen påtaglig förekomst av blommande örter. Vägkanterna är inte negativt påverkade av kringliggande markanvändning (exempelvis näringsläckage från åkrar, påverkan av bekämpningsmedel osv). Skötseln av vägkanten är korrekt utförd: - Sly och vedväxter har röjts i hela vägområdet. - Regelbunden slåtter har skett i hela vägområdet. - Värdeelement (nyckelstrukturer) är bevarade och i ändamålsenlig funktion - Vägkanterna har inte blivit tydligt negativt påverkade av utförda åtgärder (förstärkningsåtgärder, dikning osv.). - Ingen (eller obetydlig) ”privat” slåtter har utförts.

		- Det finns inga eller obetydliga virkesupplag, upplagda dikesmassor eller kvarlämnat röjningsavfall i slänterna.
5. Skötselstatus total	Medel	Det finns vissa brister i skötseln av vägkanten. I vägkanterna finns eller kan finnas viss förekomst av: - Vedartade växter. - Invasiva arter. - Ohävd/igenväxningsarter och kvävegynnade arter. Vägkanterna är generellt näringsfattiga utan kvävepåverkan eller endast med vissa partier som är kvävepåverkade (om inte vägkantens värden består i arter som trivs i näringsrika marker). Vägkanterna kan till viss grad vara negativt påverkade av kringliggande markanvändning (exempelvis näringsläckage från åkrar, påverkan från bekämpningsmedel osv). Det finns brister i skötseln av vägkanterna: - Sly och vedväxter har inte röjts i hela vägområdet. - Regelbunden slåtter har inte skett ordentligt i hela vägområdet. - Vägkanterna har till viss del blivit negativt påverkade av utförda åtgärder (förstärkningsåtgärder, dikning osv.). - Mindre upplag av dikesmassor har lagts i slänterna, en del röjningsavfall har lämnats kvar, virkesupplag i vägkanten. - "Privat" slåtter har skett längs kortare partier av vägkanten där värdefull flora kan finnas.

		- Det förekommer virkesupplag, upplagda dikesmassor eller kvarlämnat röjningsavfall i slänterna.
Skötselstatus total	Dålig	Det finns påtagliga brister i vägkantens skötsel och med rådande status finns dåliga förutsättningar för värdefull flora och fauna. Flera av de nedanstående faktorerna samverkar till vägkantens dåliga status. I vägkanterna finns betydande förekomst av: - Vedartade växter. - Invasiva arter. - Ohävd/igenväxningsarter och kvävegynnade arter. Vägkanterna är näringsrika och kvävepåverkade (om inte vägkantens värden består i arter som trivs i näringsrika marker). Vägkanterna är negativt påverkade av kringliggande markanvändning (exempelvis näringsläckage från åkrar, påverkan från bekämpningsmedel osv). Skötseln av vägkanten har inte blivit korrekt utförd: - Sly och vedväxter har röjts dåligt. - Slåtter har inte utförts på ett korrekt sätt i vägområdet. - Vägkanterna är negativt påverkade av utförda åtgärder (förstärkningsåtgärder, dikning

		osv.). - Dikesmassor har lagts i slänterna, röjningsavfall har lämnats kvar, större virkesupplag.
Skötselstatus total	Ej bedömd	Vägkantens skötselstatus är ej bedömd.
6. Särskilda skötselkommentarer		Flera alternativ kan väljas.
6. Särskilda skötselkommentarer	Ok med tidig slåtter (försommardag, ca:1, 2m)	Endast aktuellt när innerslänten inte är utpekad som artrik.
6. Särskilda skötselkommentarer	Ok med dikning i innerslänt/dikesbotten	Endast aktuellt när innerslänten inte är utpekad som artrik.
6. Särskilda skötselkommentarer	Nej	Objektet har inga särskilda skötselkommentarer.
Åtgärdsbehov	Textfält	
Rätt skyltat		Flera alternativ kan väljas.
Rätt skyltat	Ja, alla står rätt	I förhållande till geografi eller sträcka redovisad i Miljöwebb Landskap.
Rätt skyltat	Nej, felplacerad	I förhållande till geografi eller sträcka redovisad i Miljöwebb Landskap.
Rätt skyltat	Nej, flyttas p.g.a. ny avgränsning	Sträckan har ändrats i förhållande till vad som tidigare redovisats i Miljöwebb Landskap.
Rätt skyltat	Nej, inga alls	Skyltar saknas helt.
Rätt skyltat	Nej, nytt objekt	Skyltar saknas helt.
Rätt skyltat	Nej, tas ner p.g.a. omklassning	Sträckan är inte längre en artrik vägkant.
Rätt skyltat	Nej, vissa saknas	Vissa skyltar saknas.

Skötselkategori		Om aktuellt, välj ett av alternativen 1-3 . Ange nedan om en objektspecifik skötselplan ska upprättas.
Skötselkategori	1) 1/8-15/9, sen slåtter	Vanligaste skötselkategorin för de flesta artrika vägkanter där slåtter sker efter försommar-och högsommarblomning. Datum är valbara och kan och ska anpassas efter geografiskt läge och artförekomster.
Skötselkategori	2) 25/8-15/9, extra sen slåtter	Används för artrika vägkanter med förekomst av arter med sen blomning. Underförstått finns då även insekter beroende av viss växtlighet under sensommaren. Datum är valbara och kan och ska anpassas efter geografiskt läge och artförekomster.
Skötselkategori	3) 1/8-15/9, sen slåtter m. skärande redskap + uppsamling	Uppsamling och borttransport av material ska ske inom 7 dygn. – Används sparsamt på artrika vägkanter där uppsamling är lämplig åtgärd och på korta sträckor vid främst mindre vägar med låg trafikvolym eller sträckor där skyddande vägräcken förekommer. Med skärande redskap avses lieslåtter, motormanuell lieslåtter, knivslåtterbalk eller slåtteraggregat på traktor med slagor. Slåtter med hjälp av aggregat med kätting är utesluten (annars den normala utrustningen vid slåtterarbeten). Normalt sker åtminstone uppsamlingsarbetet manuellt. Datum är valbara och kan och ska anpassas efter geografiskt läge och artförekomster.
Skötselkategori	4) 25/5-21/6- tidig röjning/slåtter 30 cm ovan mark endast 0-1,6 m från	Tidig slåtter på 30 centimeters höjd som följs av sen slåtter närmare markytan. Datum är valbara och kan och ska anpassas efter geografiskt läge och artförekomster.

	vägkant, samt sen röjning/slåtter (0-10 m från vägkant) 1/8-15/9	
Skötselkategori	5) 25/5-21/6- tidig röjning/slåtter, samt sen röjning/slåtter 1/8-15/9	Tidig slåtter på normal låg slåtterhöjd. Tidig slåtter missgynnar kraftig grästillväxt och invasiva arter utan att påverka den värdefulla floran. Detta kombineras med en sen slåtter i slutet av sommaren. Datum är valbara och kan och ska anpassas efter geografiskt läge och artförekomster.
Skötselkategori	Lämpligt/möjligt med naturvårdsbränning	Vegetation som gynnas av återkommande brand till exempel ljunghed. Förekomst av arter som gynnas av bränning på lokalen.
Skötselkategori	Lämpligt med objektspecifik skötselplan	För objektet specifika skötselinstruktioner. Skötselplanen upprättats av sakkunnig ekolog enligt särskild mall. Här får man tänka på att Trafikverkets entreprenörer har begränsade möjligheter beträffande sofistikerad naturvårdsskötsel och utrustning.
Övrigt: Gammalt ID-nr	Textfält	ID-nummer i tidigare inventering

Övrigt: Övriga kommentarer	Textfält	Här kan allt av intresse som inte framgår i basfaktabladet anges, exempelvis: - Övriga kommentarer om objektet och dess omgivningar. - Förslag på lämplig skötsel och åtgärder. - Förtydligande om vilken/vilka invasiva arter som avses samt ev. omfattning. - Kommentarer gällande skötselstatus. - Kommentarer gällande artinslag (riklig eller mindre förekomst, sällsynthet, regionalt ovanliga arter osv.). - Information om andra inventeringar som gjort på eller kring vägkanterna. - Eventuell information om när/vem som har utfört senaste inventeringen (om objektet har inventerats vid flera tillfällen).
Övrigt: Intressant insektslokal	Ej angivet/ Ja/ Nej	Vägkanten innehåller blottad sand och grus i söderlägen, bohål eller andra spår från grävande bin m.m. som indikerar att vägkanten utgör en intressant insektslokal.
Övrigt: Intressant kryptogamlokal	Ej angivet/ Ja/ Nej	Vägkanten ligger intill skogsområde eller jord- och bergskärning med förekomst av intressant kryptogamflora.
Position	Geometri	Zooma in till tillämpligt skal för att positionera Linjen.
Bilder	Välj filer eller dra och släpp in filer i området.	Tänk på att inte ladda upp bilder som innehåller personer eller där man ser registreringsskyltar etc.
Filnamn	Textfält	Bildens filnamn. Importeras automatiskt.
Filstorlek	Beräknas av systemet	
Filformat	Beräknas av systemet	
Beskrivning	Textfält	Beskrivning av bilden.
Mediataggar	Textfält	Ange ev. taggar för bilden.

Datum	Giltigt datumvärde	Datum för när bilden togs.
Upphovsman	Textfält	Fotografens namn.
Bildtyp	Detalj	Detaljbilder visar exempelvis skador eller utförda åtgärder.
Bildtyp	Översikt	Översiktsbilder visar objektet i sin omgivning.
Är en primärbild för objektet	Checkbox	Ange om bilden är primärbild för objektet.
Synlig i objektsbeskrivningen	Checkbox	Ange om bilden ska vara synlig i objektbeskrivning.
Prioritetsordning	Siffra	Ange var i ordningsföljden bilden ska visas i objektets bildvisning och objektsbeskrivning.
Dokument	Välj filer eller dra och släpp in filer i området.	Dokument som laddas upp utgör allmän handling, kan ges ut på förfrågan och hanteras av många olika handläggare inom myndigheten. Undvik därför att ha onödiga personuppgifter i dokumentet. Är du osäker, kontakta förvaltningen.
Filnamn	Textfält	Filens namn. Importeras automatiskt.
Filstorlek	Beräknas av systemet	
Filformat	Beräknas av systemet	
Beskrivning	Textfält	Beskrivning av filen.
Mediataggar	Textfält	Ange ev. taggar för dokumentet.
Datum	Giltigt datumvärde	Dokumentdatum.
Upphovsman	Textfält	Ange vem som skapat dokumentet.
Dokumenttyp	Avtal	Avtal med andra aktörer som behöver beaktas vid vidare underhåll av objektet.
Dokumenttyp	Besiktningsprotokoll	Protokoll från besiktningar som genomför utan någon fastställ metodik.
Dokumenttyp	Checklista tillståndsbedömning	Fältblankett som används i metodiken för tillståndsbedömning av miljöföreteelserna.

Dokumenttyp	Dispensansökan	Dispenser till andra myndigheter för en viss åtgärd från Trafikverket.
Dokumenttyp	Föreläggande och Myndighetsbeslut	Förelägganden och villkor från myndighetsbeslut som påverkar underhållsskedet t.ex. krav på uppföljning och kontrollprogram, tidigare mätningar som ska följas upp.
Dokumenttyp	Inventeringsprotokoll	Fältblanketter från inventeringar som utförs enligt bestämd metodik.
Dokumenttyp	Karta	Karta över hela objektet eller en viss del av objektet.
Dokumenttyp	Konditionsbesiktning	Protokoll från konditionsbesiktning.
Dokumenttyp	Objektspecifik skötselbeskrivning	Skötselbeskrivning utöver den skötsel som genomförs inom baskontrakten inom underhåll. Det kan vara en specifik skötsel som just detta objekt är i behov av eller skötsel som har kommit som villkor från en annan myndighet.
Dokumenttyp	Ritning	Ritning över den tekniska konstruktionen.
Dokumenttyp	Skiss	En illustration av exempelvis en konstruktion eller ett forsknings- eller uppföljningsförsök.
Dokumenttyp	Åtgärdsbeskrivning	Åtgärdsbeställningar till entreprenören som ska genomföra en specifik åtgärd för objektet.
Dokumenttyp	Övrigt	Övrigt.

Hjälpmedel och referenser

I Miljöwebb Landskaps interna och externa arbetsrum finns bland annat information om behörigheter, FAQ och lathundar samt instruktionsfilmer:

Miljöwebb Landskaps interna arbetsrum
Miljöwebb Landskaps externa arbetsrum

På Trafikverkets interna och externa hemsida samt i Miljöwebb Landskaps interna och externa arbetsrum finns mer information om bland annat behörigheter, FAQ och lathundar samt instruktionsfilmer:

Miljöwebb Landskap på interna hemsidan
Miljöwebb Landskap på externa hemsidan

Metod för översiktlig inventering av artrika vägkantsmiljöer, rapport 2012:149

TDOK 2015:0323 Riktlinje Landskap

TDOK 2012:139 Överlämnande av ny och förändrad infrastruktur

TDOK 2014:0232 Miljöwebb Landskap – IT-stöd för miljöföreteelser

TDOK 2014:0303 Överlämnanderapport Miljö

TDOK 2019:0210 Data och dokumentation till förvaltande system – väg

TDOK 2016:0407 Data och dokumentation till förvaltande system - Järnväg

TDOK 2023:0101 Manual Miljöwebb Landskap

TMALL 0343 Förvaltningsdata väg – Leveransplan

TMALL 0344 Data om anläggningen – Leveransplan – Järnväg

Versionslogg

Fastställd version	Dokumentdatum	Ändring	Namn
Version 1.0	2023-11-01	Nytt dokument	Arnesten Emilie, UHtam

Dokumentegenskaper, TDOK-nummer TDOK 2023:0151, Fastställt av-, Skapat av Arnesten Emilie, UHtam, Dokumentdatum *2023-10-02*, Gäller från 2023-11-01,Konfidentialitetsnivå 1 Ej känslig Ersätter TMALL 0548 Dokumenttyp HANDLEDNING.

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.